

nt

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 12 19. marca 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
 Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
 Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Dobrla vas: Ljudska iniciativa in Enotna lista pred uspehom
 stran 2

Konec požarov v Šentjakobu. Kdo je odgovoren za nastalo škodo?
 stran 3

Slovenski pisatelji na vseavstrijskem kongresu
 stran 4

V romarski cerkvi Marija na Zilji je krški škof dr. Jožef Köstner posvetil pred kratkim šest novih diaconov, ki so študirali teologijo v semenišču v Salzburgu. Med novimi diakoni sta tudi Stanko Olip s Sel (drugi z leve) in Johan Wornik (Suha).

Zakaj negirajo pristojna mesta glasbene šole KKZ in SPZ in nočejo sodelovanja s Slovenci?

Zakaj pristojne oblasti kratkoma negirajo Slovenske glasbene šole? To je v posebni izjavi za nemško tiskovno službo Našega tednika dejal tajnik KKZ Nužej Tolmajer ob vesti, da bo koroški Musikschulwerk ustanovil 7 novih glasbenih šol. Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza skupaj vodita in oskrbujeta 10 glasbenih šol, ki pokrivajo skoraj celotno dvojezično področje in s tem zaobsežejo okoli 300 otrok in mladostnikov. Kot je poudaril Nužej Tolmajer v posebni izjavi, pa

pristojne koroške oblasti slej ko prej ignorirajo delo teh šol in niso pripravljene, da bi stopile v kakršni koli stik s Slovensko glasbeno šolo. Prav tako te šole ne dobivajo nobene finančne podpore s strani dežele.

Če pristojne oblasti še dvomijo o delu teh glasbenih šol, bi se lahko prepričale o kvalitetnem delu glasbenih ustanov prav na zaključni prireditvi Rožanskega izobraževalnega tedna, ki so ga letos zaključili v Šentjakobu z nastopom pevskih in instrumentalnih skupin.

Pobudnik Rožanskega izobraževalnega tedna Herbert Seher je opozoril na zaključnem govoru prav na to dejstvo, ko je poudaril, da sodeluje ob zaključku tudi glasbena šola: »Z nastopom glasbene šole, ki se danes predstavlja prvič v večjem okviru, hočemo pokazati pomembno delo teh skupin.« O poteku 6. Rožanskega izobraževalnega tedna, ki so ga organizirala rožanska prosvetna društva iz Bilčovsa, Kotmare vasi, Loč, Rožeka, Šentjakoba, Šentjanža in Sveč, poročamo v notranjosti lista.

Teki za 1. Rožanski pokal so mimo! Za edinstveno športno trofejo je bilo treba zbrati največ točk iz štirih tekov, ki so jih pod pokroviteljstvom Našega tednika in Elan Brnca priredili v Ločah, v Svečah, Selah in v Podnu. Povsod je ideja, ki se je pred dobrim letom porodila v Slovenskem prosvetnem društvu Kočna, takoj obnesla in udeležba na tekih je bila nad vse pričakovani. Teklo je vse: od 60-letnih »mladeničev« do 6-letnih otrok. Vse športnike, ki so tekli v zabavo in za razvedrilo, pa je Naš tednik nagrajeval s posebnimi priznanji.

Velika čast za organizatorja je seveda tudi, če se prireditve udeležijo tudi zvezdniki športa. Veselilo nas je, da smo na tekih lahko pozdravili večkratnega avstrijskega in koroškega prvaka

Herberta Wachterja (njegova žena je zmagala v Ločah), da je tekla koroška prvakinja Gutschier, mladinski prvak Janach se je udeležil zadnjega teka. Kljub temu naj ostane Rožanski pokal, delo našega rojaka Valentina Omana, trofeja za ljudske tekače. Zato nas posebej veseli, da sta letošnja prvaka Erika Wrolich in Dieter Huber prava ljudska športnika, kar velja tudi za Nežko Pinter in Hermana Sobeja, ki sta postala odlična druga.

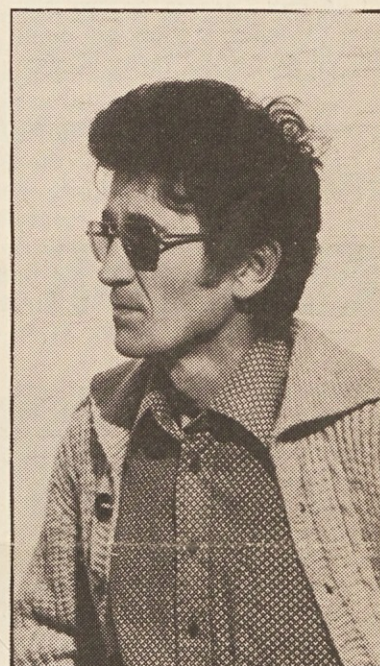
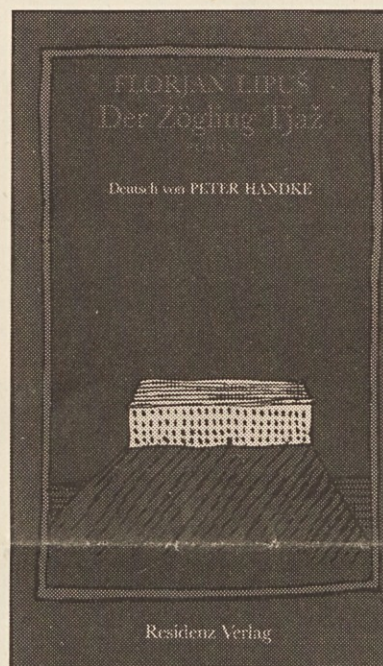
Še enkrat se uredništvo Tednika zahvali vsem, ki so v vseh štirih krajih organizirali odlične tekme, kar so predvsem poudarjali nemškogovoreči tekači. »Pri Slovencih vlada pristrčno vzdušje, ki ga drugod pogrešamo,« so ponovno dejali.

Pristrčno slavje zmagovalcev, ki je bilo po podelitvi pokalov v gostilni Podnar, je olepšal s pevskim nastopom tudi Plajberški kvartet, ki je pod vodstvom Mirka Lauseggerja po daljšem premoru spet nastopil v javnosti.

Naša zaključna slika kaže z leve: glavnega urednika NT Jožeta Wakouniga, predsednika Narodnega sveta dr. Matevža Grilca, športnega referenta mesta Borovlje Schleicherja, drugega Hermana Sobeja, zastopnika Elana Filipa Warascha, zmagovalca Rožanskega pokala Dieterja Huberja, voditelja finalnega tekmovanja v Podnu Valentina Waldhauserja in namestnika glavnega urednika NT Boruta Sommergerja.

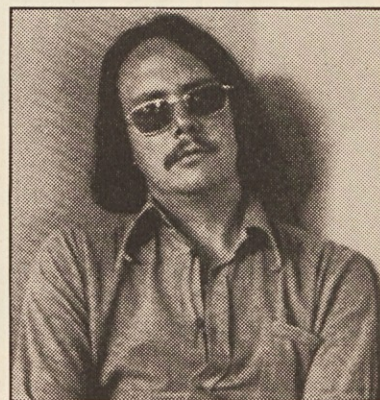
Predstavitve Lipuša v Celovcu

»Tjaž« v Handkejevem prevodu

Založba Obzorja (Maribor) je izdala l. 1972 roman »Zmote dijaka Tjaža«, ki ga je napisal naš rojak Florjan Lipuš (desno zgoraj), 1. aprila pa ga bodo predstavili v nemškem prevodu tudi koroški publik. Knjigarna »Landhausbuchhandlung« prireja 1. aprila ob 19.30 v veliki galeriji celovške Mestne hiše (ob mestnem gledališču) predstavi-

tev te knjige, ki je izšla pod naslovom »Der Zögling Tjaž« v prevodu Petra Handkeja (desno spodaj) in njegove učiteljice slovenščine Helge Mračnikar (levo spodaj) pri založbi »Residenz« v Salzburgu. Na Dunaju bodo knjigo predstavili dan poprej, uvodne besede bo spregovoril zvezni kancler Bruno Kreisky.

Ob jugosl.-italijanski meji mednarodno smučišče

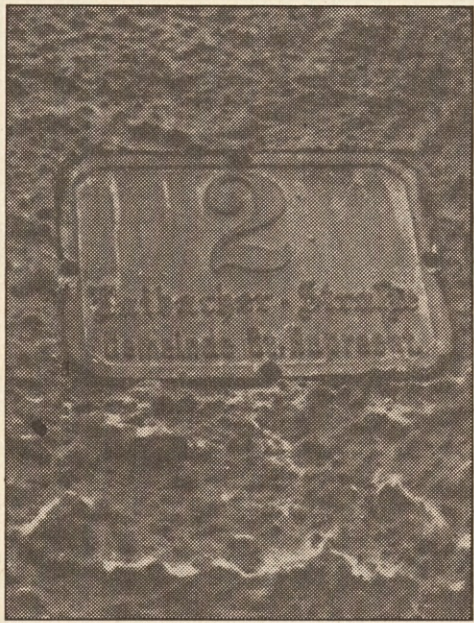
Primorski dnevnik sporoča, da so na Kaninu ob jugoslovansko-italijanski meji sklenili pogodbo, da bodo na obeh straneh povezali z žičnicami smučišča. Tako bo povezana italijanska Sela Neveja s Kaninom, zgradili pa bodo nekaj gondol in vlečnic. Kot je povedal italijanski zastopnik, je povezava takega pomena, da jo bo finančno podprla tudi Evropska gospodarska skupnost.

roško, saj predlaga Interesna skupnost za trgovino in turizem — ISTIT sličen projekt za Peco. Projekt izgradnje Pece podpirajo tudi vse prizadete občine, deželni glavar Wagner pa je na svojem neuradnem obisku v Sloveniji predlagal predsedniku slovenske vlade Zemljariču čimprejšnjo realizacijo projekta. Seveda zahteva tak projekt spremembo mejnih predpisov. Tudi to pravno stran so v primeru Kanina že rešili brez večjih težav.

Vest je pomembna tudi za Ko-

»Laibacher Straße« v Celovcu ...

Pred nekaj dnevi je opazil naš sodelavec na nekem sprehodu pravcat dragulj celovških napisov. Pregovor pravi, da se mora gledati bolj na tla, ker tam leži delo; včasih pa tudi više najdeš kako zrno, kot to dokazuje slika, ki jo objavljamo. »Laibacher Straße, Gemeinde St. Ruprecht« je napis v neki medtem že preimenovali cesti v Celovcu, katere ime pa nočemo objaviti pred odločitvijo celovške mestne uprave za preimenovalje trga pred Zvezno gimnazijo v »Trg Antona Janežiča«.

Tako bomo v Celovcu imeli vsaj en napis, ki spominja na to, da ima Celovec gotovo zvezo s Slovenci. V Ljubljani sicer slej ko prej pričča važna »Celov-

ška cesta« o tej povezavi, če bi pa mi »izdali« kraj, kjer stoji napis »Laibacher Straße«, bi gotovo v najkrajšem času izginil napis kot kafa.

V Pliberku so sklepali o proračunu

Glavna točka zadnje občinske seje v Pliberku je bil proračun za leto 1981. Župan pliberške občine Franc Mikusch (SPÖ) je uvodoma omenil, da je letni proračun izravnani. Nato so se občinski odborniki javljali k besedi: Prvi se je oglašil podžupan Oschmautz (ÖVP), ki je kritiziral, da finančni odbor ni upošteval predloga za bidže, ki ga je stavila ljudska stranka. To je kasneje zavrnil odbornik EL Jože Partl ter dir. Vauti, ki sta izjavila, da ne drži kar trdi ÖVP. Drži pa, je dejal Jože Partl, da je ÖVP prišla na sejo finančnega odbora nepri-

pravljena. ÖVP je nadalje kritizirala, da je na razpolago za tujski promet le 200.000.— šil. ter, da je za športni sektor proračun bil skrajšan za 30%. Župan Mikusch je odločno zavrnil očitke Oschmautza, češ da pliberški občani niso informirani o projektu »Peca« ter, da je ÖVP dobila podatke oz. informacije iz jugoslovanskih časopisov. Ta očitke nikakor ne drži, je dejal Mikusch, kot župan in odgovorni za dogajanja v občini, pa mu nobeden nima pravice, da bi mu prepovedoval oz. predpisoval, s čim se sme baviti in s čim ne.

Jože Partl (EL) je ugotovil, da redni dohodki v občini stagnirajo ter, da je velika večina izdatkov že v naprej urejena. Treba se bo držati nekih težišč, ker ni možno urediti vsega naenkrat, je dejal Jože Partl. Treba je imeti pred očmi vso občino in vse resorje. Nato je Partl omenil še podžupana Oschmautza, ki je podtikaval županu Mikuschu nepravo ravnanje glede projekta »Peca«. Dejalo je, da projekt spada kot tak v športni sektor, Oschmautz pa, da ni odgovoren za šport. Zato se mu nikakor ni treba razburjati, če o projektu ni bil informiran. Ob koncu je poučil še Oschmautza, da so seje finančnega pododpora zaupljive in tajne ter, da se o teh sejah v javnosti in navzočnosti tiska ne razpravlja. Dir. Vauti (SPÖ) je ugotovil, da sedanje vodstvo plačuje kredit, ki ga je prejšnje vodstvo najelo za cestni sektor. Za ta kredit je treba odplačati letno 1,2 mil. šilingov. Tudi to je investicija, je poudaril dir. Vauti; investicija, čeprav prisiljena. Močno je kritiziral prejšnje vodstvo ÖVP, da je pustilo posekati 2.600 m² lesa, denar pa je izginil nejasno kam.

Mestni svetnik Mory se je dotaknil personalnih vprašanj, ki pa jih je dir. Vauti zavrnil in dejal, da se, kot bi moral nekdanji župan Mory sam vedeti, personalna vprašanja ne obravnavajo v javnosti.

Občinski odbornik Pototschnik (WG) je očital Jožetu Partlu neolikost ter da nima karakterja, — ker je svoje poročilo podal v slovenskem jeziku. Grandiozna ugotovitev Pototschnika je bila ta, da poročila ni razumel »skoraj nobeden od odbornikov«, ker slovenskega jezika večina ne obvlada. (V resnici je stvar drugačna; zelo malo jih je, ki slovenščine ne razumejo). Odornik EL Fric Kert je odločno protestiral proti nekvalificirani izjavi odbornika WG. Po dolgih, velikokrat nepotrebnih in površnih debatah, je bil letni proračun končno z glasovi koalicije SPÖ—EL sprejet.

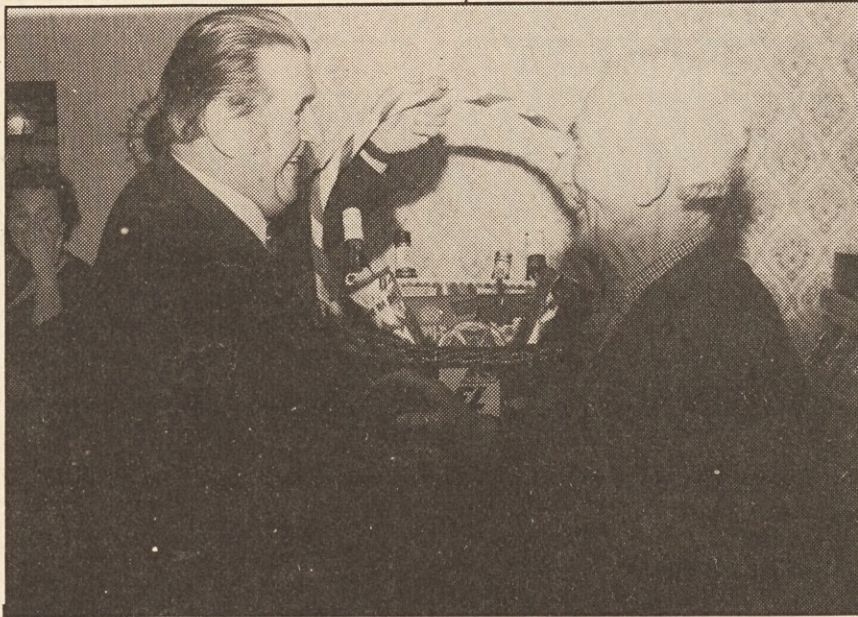
KOTMARA VAS:

EL proti avtocesti

Najvažnejša točka zadnje občinske seje v Kotmari vasi, ki je bila v ponedeljek, 2. marca 1981, je bila oddaja nadaljnjih del pri posloju za gasilski dom in pošto. Oddana so bila vsa razpisana naročila razen mizarskih in steklarskih. Prednost so imela podjetja, ki so bila tako v ceni kakor tudi v izvedbi najbolj ugodna. Pri razpravi o oddaji naročil in o nadaljnjih delih je bilo tudi povedano, da bodo končni stroški za celotno poslopje zaradi napredvidenih težav (npr. kakovost tal) in zaradi splošne podražitve višji od predvidenih. Na sporedu so bili še najetje notranjega posojila za občinsko hišo, zazidalni načrt v Čežavi, odškodnina

za zemljišče, ko so urejali občinsko pot v Trabesinjah, in personalne zadeve. Vsi sklepi so bili soglasni.

Pred koncem seje je župan Josef Struger še prebral dva predloga EL: V prvem predlogu je zahteval odbornik EL Jože Wakounig, naj se občinsko zstoppingo potrdi, da prepreči tako imenovano rožansko avtocesto, ki bi kotmirški občini in Rožu le škodovala, pa tudi iz gospodarskega vidika bi bila nesmiselna, v drugem pa je zahteval postavitev tabel za plakatiranje v posameznih vaseh, s čimer bi se tudi močno omejilo tako imenovano divje plakatiranje.

Holbiče: Lovro Kramer — 85 let

Kdor Lovra Kramerja, po domače Janšeja iz Holbič pozna, mu ne bi prisodil osem in pol križev. V nedeljo so mu sosede, prijatelji in pevci prišli na dom čestitat. V prijetni domači družbi in pri kapljici je pripovedoval iz svojega življenja. Okusil je bridko usodo izseljenstva, ki ga ni strla in mu ni vzela vere v bodočnost naroda. Z zanosom je pravil, kako so se izseljenci leta 1945, na povratku domov, uprli oblastem, ker so jih te hotele kot »folksdajčarje« poslali nazaj v »rajh«. On, ravnatelj dr. Tischler in še nekaj drugih pogumnih mož so tedaj preprečili načrtovan zločin.

Štirideset let je bil občinski odbornik. Zastopnik EL Škofiče, občinski odbornik Herman Jäger, se mu je zahvalil za ves njegov trud v prid občanom. V imenu NSKS je jubilarntu čestital poslovodeči tajnik Franc Wedenig. Čestitkam se pridružuje tudi Naš tednik!

TEDNIKOV KOMENTAR

Bilanca tekov za Rožanski pokal

JOŠKO WROLICH

TEDNIKOV KOMENTAR

Preteklo nedeljo je bil v Podnu finalni tek za Rožanski pokal NT.

Prav se mi zdi, da pogledamo nekoliko nazaj, da naredimo kratek obračun teh ljudskih tekov.

Lahko rečemo, da je bilanca ljudskih tekov jako pozitivna. Smučarski tek kot masoven šport je prodril v široke sloje prebivalstva in je trenutno velika moda. Raziskave pravijo, da vsak peti Avstrijec pozimi teče s smučmi. Zato ni nič čudnega, da so si tudi iniciatorji teh tekov iz vrst NT mislili »zakaj pa ne bi tekli tudi Slovenci«.

In res se je NT posrečilo mobilizirati za te teke masovno pu-

bliko. Udeležba je vse presenetila. Toliko zainteresiranih tekmovalcev nikakor nismo pričakovali.

Posrečilo se nam je, pridobiti športnike iz nemških krogov, kar je predvsem razveseljivo; ker so ravno oni v srečanjih in pogovorih z našimi rojaki jako pozitivno ocenili organizacijo teh tekov.

Da so se med nami dobro počutili, kaže tudi dejstvo, da so nam ostali zvesti do zadnjega teka v Podnu.

Rožanski pokal je pritegnil celo vrsto vrhunskih tekačev, ki so bili drugim vzgled. S tem smo dosegli tudi važen športni cilj.

Vsaka organizator ljudskega teka se trudi, da nagovori poleg množice tudi vrsto vrhunskih tekačev. Mednarodne ljudske teke ocenjujejo ravno po udeležbi kakega Garanina, Mayerja, Lundbecka i. dr. vrhov tega športa. Našim Rožanskim tekom pa so dali poseben pečat Sobe, Huber, Marko Zwitter, Hafner, Heidi Wachter in A. Gutschier.

Vsem tekom v Ločah, Svečah, Selah in Podnu je bila solidna podlaga perfektna organizacija društvenih delavcev. Kulturna društva v omenjenih krajih so prepričljivo dokazala, da so v stanu organizacijsko pripraviti in izvesti tudi večjo športno prireditve.

Rožanski pokal — delo našega umetnika Valentina Omana — je enkrat med športnimi trofeji. Ta edinstvena trofeja je krona teh Rožanskih tekov in bo drugo leto pritegnila gotovo še več vrhunskih tekačev.

Jasno je, da organizacija v prvem letu ne more biti brez madeža. Letos smo se učili, za drugo leto pa bomo skušali odpraviti pomanjkljivosti, ki so se pojavile v pretekli sezoni. S pri-

pravami za te teke bo treba začeti že meseca novembra.

Treba bo koordinirati naše termine z drugimi večjimi prireditvami. Tudi ni ugodna oddaljenost terminov med posameznimi teki. Finale pa naj bi bil začetek marca, ker so snežne razmere spomladi tudi v višjih legah težavne in neprijazne za tekače. Vsak posamezen tekač mora pred prvim tekom prejeti točna pravila tekmovanja za Rožanski pokal.

Vsaka prireditelj — vsako društvo mora tekmovalcem nuditi — ne glede na vremensko situacijo dobro pripravljene tekaške steze. Pri letošnjih tekih so samo tri društva res perfektno pripravila steze.

Zahvala NT velja vsem športnikom, sodelavcem, idealistom, podeželskih društev, delavcem tovarne Elan, kratkomalo vsem, ki so sodelovali in prispevali k temu, da je organizacija tekov 1981 za Rožanski pokal tako uspešno zaključena.

Tako gledamo — polni samozavesti — ker smo opravili dobro delo naprej v naslednjo sezono, ko se bodo srečali na tekaških stezah v Ločah, Selah, Podnu in v Svečah in morda še kje.

Dobrla vas: dokončna odločitev preložena

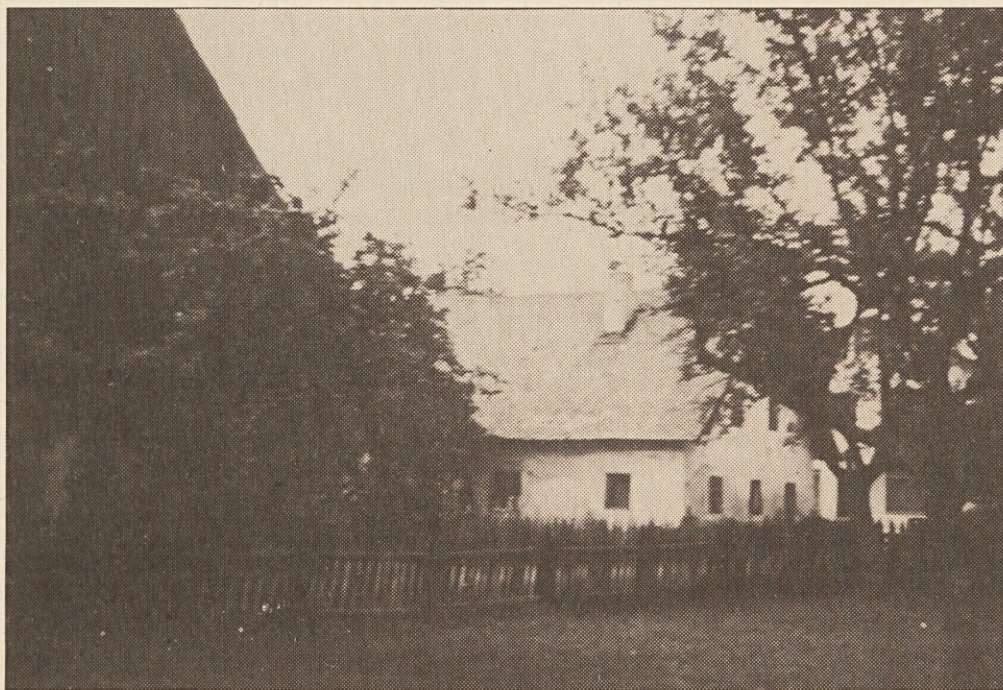
Na zadnji občinski seji v Dobrli vasi, ki je bila pretekli terek, so občinski odborniki razpravljali tudi o naselitvi podjetja Kostmann v Dobrovi. Kot je po seji izjavil mandatar EL Tine Wastl, bo iniciativa EL, ki je kot znano, proti naselitvi podjetja, prodrila. Tokrat se je VP jasno priključila Enotni listi. Podžupna Roscher (VP), ki je doslej zagovarjal naselitev v Dobrovi, je izjavil, da se mu zdi preveč škoda za naravo ter, da se mora naselitev podjetja preprečiti. Treba je, kot je dejal Leo Uster (VP), poslušati glas volilcev. In ta glas je jasen »ne«. (Zbranih je bilo 418 podpisov proti naselitvi podjetja). Župan Hafner pa še vseeno upa, da mu bo le uspelo prepovoriti ljudi (in verjetno tudi samega sebe) za naselitev v Dobrovi. Predlog, da bi se pogovori okrog naselitve Kostman ukiniti in tako postali nepomembni in bil izražen jasen »ne«, je bil zavržen. Župan Hafner hoče počakati na zadnje poročilo od enega izmed pristojnih mest, morda je to za njega odločilno. V isti sapi pa je izpovedal, da je vsekakor mnenje občanov merodajno... EL bo še naprej dosledno zastopala mnenje in stališča prizadetih občanov.

Tragični šentjakobski požigi mimo? — Kdo bo poravnal škodo?

Končno je prebivalcem Šentjakoba v Rožu znan požigalec, ki je odgovoren za štiri požige. V začudenje vseh se je razkrinkala kot požigalka 47-letna mati dveh otrok, Matilda Kartnig. Škoda, ki je nastala ob požigih znaša nad 5 milijonov šil. Na vprašanje, zakaj je to storila je odgovorila, da ni imela nobene-

dan z nadaljevanjem. Ko so Šentjakobčani izvedeli, kdo je požgal njih domove, niso mogli verjeti, da bi bila Matilda Kartnig zmožna za tako dejanje. Vsi so jo poznali kot mirno gospodinjico, ki je preskrbovala svoja dva otroke in gluhonemega moža. Pri iskanju sledov je kriminalistom pomagal sneg, v

jih je storilka kupila v neki šentjakobski trgovini, je 47-letna priznala, da so obtožbe upravičene. Kot so izjavili kriminalisti, pri osebi Kartnig ne gre za piromana, marveč je vzrok za »veselje do požiga« nekje drugje. Zato so požigalko predali psihiatru, ki naj bi ugotovil, kaj jo je privedlo do takega dejanja.

Knezova hiša je prvič omenjena v rožeškem urbarju iz l. 1521, je zapisal pater Bertrand Kotnik v letošnjem koledarju Mohorjeve družbe. Najbrž je to eno najstarejših hišnih imen Šentjakoba.

ga vzroka za taka denjanja. »Vedno, ko sem užila preveč alkohola, me je obšlo poželenje po ognju.«

Vsi prebivalci šentjakobske okolice so živeli v strahu, kajti serija požigov je grozila vsak

katerem so bile odtisneje stopinje, ki so vodile od zadnjega požganega poslopja do kajže Matilde Kartnig. Najprej je požigalka zavračala vse obtožbe, da bi bila ona požigalka. Šele, ko se je našla škatljica vžigalic, ki

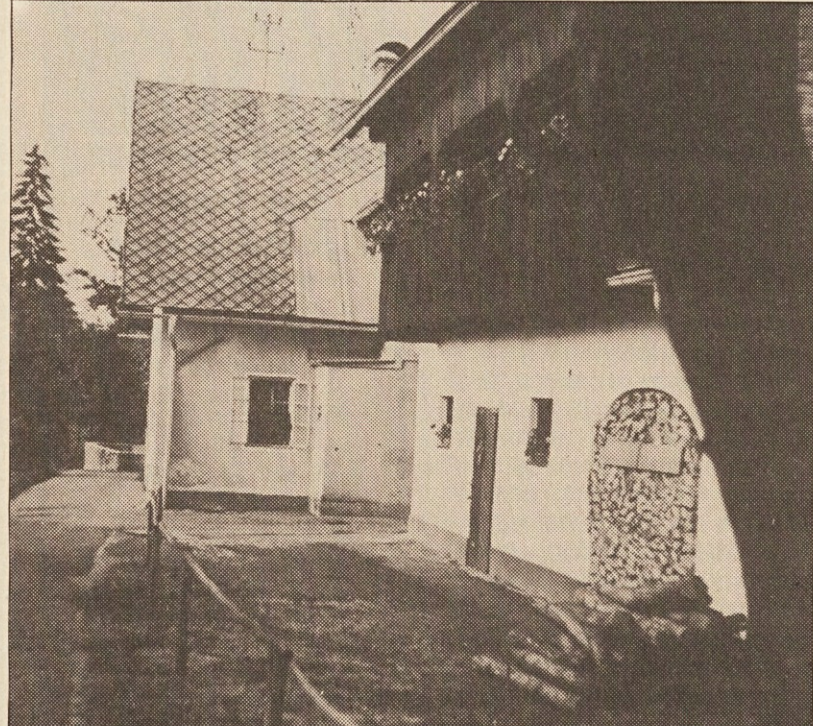
»Bilanca«, ki gre na račun Matilde Kartnig, je sledeča: 7. januarja letos, je pogorelo poslopje Katarine Gabrutsch, sosedsko poslopje Janeza Kattniga se je prav tako vnelo. Škoda, ki je nastala, znaša okoli 3 milijone šil. Meseca februarja sta bila v načrtu dva požiga, in sicer imetje Janeza Koreimanna ter gospodarsko poslopje Matjaža Falleja. K sreči so ogenj opazili ob pravem času, tako da je bila škoda minimalna. Zadnji požig, ki je razkrinkal požigalko, pa je povzročil na posestvu Alojza Stickerja 1,5 milijonov šil. škode.

Tomi, teta Urša in mati Katrej (mlajši Andrejček se je skrnil pred fotografom) zaskrbljeni gledajo v bodočnost. »Škoda daleč presega naše bogastvo, o katerem se govori.« Nakladalni voz (slika spodaj) je postal z vsemi stroji žrtev požara. Tudi pri Nagelnu je vse pogorelo, rešili so le živali.

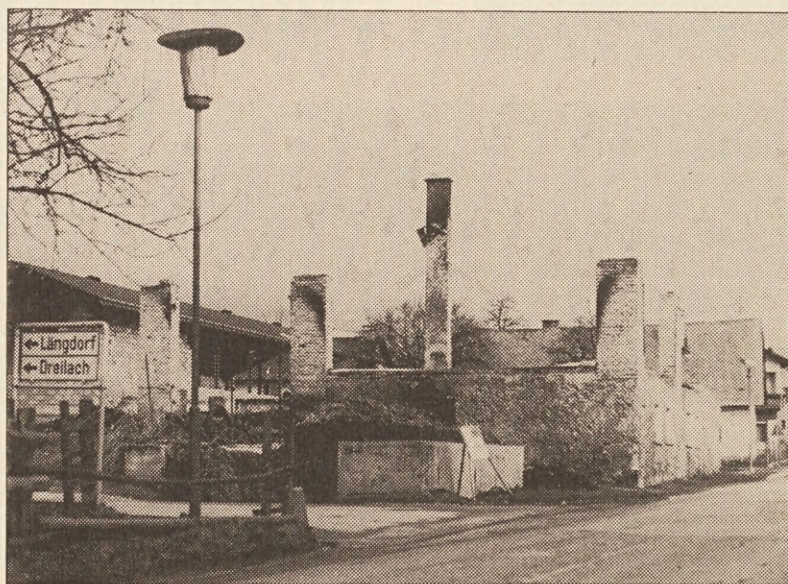
Tako pri Motazu (slika) kot tudi pri Tomu so pravočasno opazili, da je nekdo zažgal skedenj. Pogasilni so oba ognja, še preden je nastalo več škode in se morda ogenj celo razširil na sosedova poslopja.

Andrejček in Tomi sta si postavila na dvorišču že novo hišico — iz ostankov pogorelega, medtem ko je pri sosedu Mudnu novi skedenj že pod streho. »Hoteli sva pozidati izven Šentjakoba na lastnem zemljišču, pa cestna uprava ne dovoli dovoza s ceste. Zdaj bomo najbrž tu na starem mestu spravili vse pod streho.«

Stanovanjska hiša bi bila bolj potrebna prezidave, pa bo treba prej urediti gospodarsko poslopje, ki ni bilo tako staro kot hiša. »Čas gre naprej in kmalu bo prišla košnja in žetev. Zdaj še krave nimava. Vseh 7 krav smo morali zaklati, ker so se zastрупile od dima. Za 7 krav sva dobili 30.000.—. Od 12 ha sveta in 12 ha gozda ne moreva živeti, če bi kmetovanje opustili.«

»Tako sva jokali, da je solza solzo pobijala.« F. K.

»... da je solza solzo pobijala ...«

»Na predvečer atejevega rojstnega dne sva rekli z Uršijo, da bova šli na ta dan na pokopališče in prižgali svečo na njegov grob, kot to vedno narediva. Ponoči pa smo pogoreli. To je bila sveča!« Tako pripoveduje Katrej Gabrutsch, pd. Knezinja v Šentjakobu v Rožu o hudi nezgodi, ki se je pripetila 8. januarja ob pol dveh ponoči. »Sosedov pes je dro lajal, pa nisva nič mislile. Potem je Ravtarjev oče prihitel k nam in vpil, da pri

pogorel in zvit stroj. Kup najrazličnejših železnih predmetov? »To je vse, kar je ostalo od naših manjših strojev in orodja.« Opazim vile, grablje, obroče škafov in lesenih koles. Pri kovaču Fanturju na vasi stoji preostanek nakladalnega stroja; kar je pač na takem stroju kovinastega.

»Zavarovani smo bili veliko prenikzo. Poletni nas je sicer obiskal zastopnik zavarovalnice, pa nisva imela dovolj časa, da

Pri Knezu je preostal v hlevu le še zajček, ki ga sin Tomi skrbno varuje. Tomi obiskuje 2. razred Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu in se dnevno vozi domov. »Da le spim domá!«

PRIREDITVE

Igra

»MALI PRINC«

v nedeljo, 22. 3. 1981, ob 14.30 uri, v farni dvorani v Šmarjeti v Rožu in v nedeljo, 22. 3., ob 19.30 uri v farni dvorani v Šentjakobu v Rožu. Gostujejo dijaki Slovenske gimnazije v Celovcu.

Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabita na

SEMINAR ZA ODRSKO DEJAVNOST — II. del

ki bo v nedeljo, 22. 3. 1981, ob 8. uri zjutraj v Kulturnem domu v Šentprimžu

USTANOVNI OBČNI ZBOR

moškega pevskega zbora »Kralj Matjaž« v Libučah
Kraj: Breznik v Pliberku
Čas: sobota, 21. 3. 1981 ob 19. uri.

FESTIVAL DOMAČE GLASBE — ŠTEVERJAN

razpisuje
UDELEŽBO 11. ZAMEJSKEGA FESTIVALA DOMAČE GLASBE
ki bo v Števerjanu 4. in 5. julija 1981

Prijave se sprejemajo najkasneje do 30. aprila 1981 na sledeči naslov:

S. K. P. D. »F. B. SEDEJ« — Ans.
»L. HLEDE«
Trg Svobode 6
34070 Števerjan — S. FLORIANO
DEL COLLIO
GORIZIA—ITALY

Natančne informacije dobite v pisarni Krščanske kulturne zveze.

Slovenska kmečka zveza vabi na REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 22. marca 1981, ob 9.30 uri
v Kulturnem domu na Radišah. — Istočasno bo srečanje absolventov Kmetijske šole iz Podravelj.

IZET V BALKANSKE DRŽAVE

Zveza koroških partizanov vabi na desetdnevno potovanje s Sienčnikovim avtobusom po Jugoslaviji, Madžarski, Romuniji in Bolgariji.

Odhod je v petek, 8. maja 1981, iz Celovca, povratek pa v nedeljo, 17. maja 1981.

Cena: 4780.— šil. (polpenzion). Pre-nočišča v dvoposteljnih sobah; doplačilo za enoposteljno sobo znaša šil. 80.— na dan.

Rok prijave: do 4. aprila 1981 pismo na naslov: ZKP, Gasometergasse 10, 9020 Celovec, ali po telefonu (0 42 22) 32 5 50 oz. (0 42 22) 72 4 35

Komedija

»NAMIŠLJENI ZDRAVNIK«

Prireditelj: SPD »Danica« v Šentvidu v Podjunu

Kraj: Kulturni dom v Šentprimžu
Čas: sobota, 21. 3. 1981, ob 20. uri
Nastopajo: Igralci domačega društva
Režija: Marko Marko

NASTOP UČENCEV GLASBENE SOLE

Prireditelj: SPD »Kočna« v Svečah in SPD »Svoboda« v Šentjanžu
Kraj: Nova šola na Bistrici v Rožu
Čas: sobota, 21. 3. 1981, ob 18.30

Predavanje z barvnimi slikami g. Vinka Zaletela

»ZLATA KALIFORNIJA«

Prireditelj: SPD »Edinost« v Štebnu
Kraj: gostišče »Juena« pri Globasnici
Čas: petek, 20. 3. 1981, ob 20. uri

Dunajski študentje so skeptični

Proti pogovorom z deželno vlado so predstavniki Kluba slovenskih študentov na Dunaju. Vsaj tako je ugotovila dosedanja predsednica Kluba Monika Srienc na preteklem občnem zboru, ki je bil prejšnji petek na Dunaju. Občnega zbora se je udeležilo okoli 50 članov Kluba, med gosti pa so bili tudi član predsedstva NSKS Karel Smolle, zastopnica SZDL Barbara Goričar, generalni konzul SFRJ na Dunaju Jančar in drugi.

V svojem poročilu je dosedanja predsednica govorila o mednarodnem položaju ter razčlenjevala mednarodno politiko »imperialističnih sil in ZDA«, ki resno ogrožajo varnost v svetu (Monika Srienc se je udeležila nekega mirovnega sestanka v Bolgariji), ter ostro kritizirala osrednje organizacije. Njim je očitala »brezperspektivnost«. Vzrok slabe udeležbe klubašev na sestankih (poprečno jih je 35) vidi Srienc v slovenskih domovih in gimnaziji, čeprav ni bila niti v domovih in tudi ne na Slovenski gimnaziji.

Zastopnik ZSO se je v pozdravnem nagovoru priključil glede pogovorov skeptičnemu mnenju klubašev in dejal, da pogajanja in razgovori ne pomenijo nič, če nista v ozadju borbenost in borba. Naglasil je, da je za enotnost med osrednjimi organizacijami glede člana 7, menil pa je, da morajo slej ko prej ostati idejnopolične in ideološke razlike.

V imenu Narodnega sveta je Karel Smolle pozdravil iniciativo Kluba, ki ga je pokazal z uprizoritvami agitke »Prizori iz nemških noči« in vzel na znanje kritiko klubašev, ki je šla na račun osrednjih organizacij, zavrnil pa je očitke »brezperspektivnosti« Narodnega sveta in ZSO. Klubu je predlagal, da še bolj intenzivno razpravlja o perečih problemih na bazi in se vrne s trona visoke politike. »Lažje je govoriti o svetovnem miru, kot pa ga ustvarjati v lastni hiši,« je dejal Smolle.

Generalni konzul Jančar je dejal, da so aktivisti Kluba pravi dediči OF in je zelo temeljito razpravljal o notranjeklubskem delu.

Nova predsednica Kluba je Olga Vouk, ki spet vodi odbor, v katerem so razveseljivo močno udeležene ženske. Gotovo bo tudi novi odbor, ki mu želimo veliko uspeha, opravljal svoje naloge z vso odgovornostjo.

SAK odnese točko s prve tekme

Minulo nedeljo je moštvo Slovenskega atletskega kluba v pomladni sezoni imelo prvo prvenstveno tekmo v Dobri vasi. Moštvo iz Dobrle vasi je po ukinjenem jesenskem prvenstvu zasedalo 3. mesto na lestvici. SAK pa je zasedal le 8. mesto, zato so bili Dobrolčani favoriti za zmago. Dobrolčani so imeli še eno prednost: lahko so trenirali na prostem, na lastnem igrišču, SAK pa je imel (in še ima) na razpolago le telovadnico Slovenske gimnazije. Torej je bila Dobrila vas na prvem prvenstvenem srečanju jasen favorit.

Že prvo minuto je nasprotno moštvo pokazalo nevarnost za obrambne igralce slovenskega moštva. Zadnji igralec SAK, Ahlin, pa je uničil možnost za zgođen zadetek. Od tega časa naprej pa so naši nogometaši pritiskali na nasprotnikov gol in prevzeli iniciativo. V peti minuti je eden od nasprotnikov odbil žogo z roko v kazenskem prostoru in sodnik je takoj pokazal na enajstmetrovko. To prednost je Drnovšek izrabil, ter slovensko moštvo spravil v vodstvo. Pičlih deset minut kasneje pa je Fera, po krasni akciji Luschniga, povišal rezultat na 2:0 za SAK. S tem rezultatom se je končal prvi polčas.

Drugi polčas sta obe moštvi nastopili brez sprememb v postavi. SAK je imel še več možnosti za nadaljne zadetke, toda moštvo ni uspelo, povišati rezultata. Čeprav je celotno moštvo igralo zadovoljivo, je nasprotniku uspelo sprva skrajšati rezultat na 1:2, pet minut navrh pa so Dobrolčani celo izenačili, tako, da se je tekma končala 2:2 neodločeno. Treba je omeniti, da sta oba zadetka Dobrolčanov padla za SAK zelo nesrečno. Prvi gol je padel tako, da se je žoga odbila od enega naših igralcev ter se zvila v vrata Ahli-

na, ki ni mogel več posredovati. Sličen je bil tudi drugi zadetek Dobrolčanov: sodnik je odločil iz neupravičenega vzroka prosti strel za Dobrolčane. Spet se je odbila žoga od enega naših igralcev, ki so stali v »zidu«.

Neodločen rezultat je kljub temu zadovoljiv, čeprav bi tekmo SAK lahko odločil zase. Slovenski nogometaši so se borili, tekma je bila hitra in kvalitetna — upajmo, da bo SAK v tej smeri nadaljeval prvenstvo ter, da jih bodo navijači še vnaprej spremljali na tekmah. (V Dobri vasi jih je bilo okoli 200 — s tem so tudi Dobrolskemu nogometnemu društvu pomagali, sicer bi bilo gledalcev le borno število).

Postava SAK: Ahlin, Perč, Velik, Woschitz, Babšek, Polanšek, Luschnig, Kreutz, Fera, Drnovšek, Zablatnik G.

SAK TEKME: Igrišče policije v Celovcu

V soboto, 21. marca 1981, ob 14. uri

SAK pod 23 — Borovlje pod 23

V nedeljo, 22. marca 1981, ob 9. uri

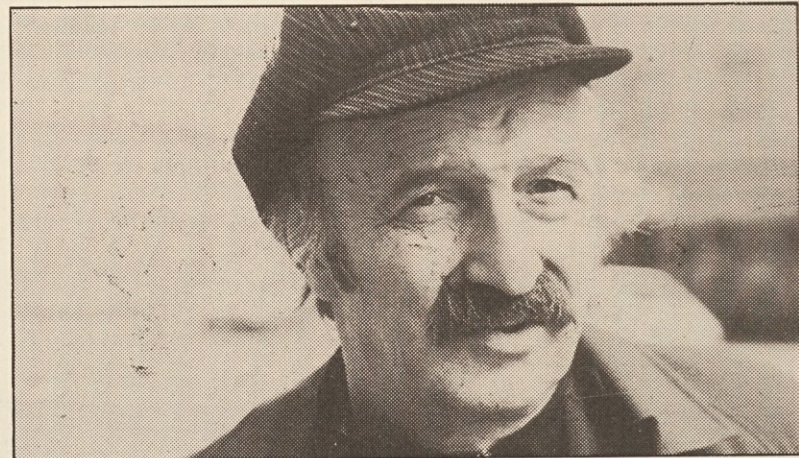
SAK I — Borovlje I

Avstrijski pisatelji se prebujaajo

Z Dunaja nam poročajo, da je na kongresu avstrijskih pisateljev pretekli konec tedna predsednik »Društva slovenskih pisateljev v Avstriji« Janko Messner predstavil zahteve koroških slovenskih avtorjev in njihovih društev in klubov. Pri tem pa je, poročajo, opozoril med drugim na strah koroških Slovencev, da

mena v Avstriji neki dan zjasnila.

Delegacija je kongresu predložila tudi obširno resolucijo o svojih predstavah na literarnem in publicističnem področju, ki so jo v plenumu sprejeli soglasno. Zahtevali so spremembo zakona o pospeševanju filma (možnost produkcije filma v ma-

Predsednik Društva slovenskih pisateljev v Avstriji Janko Messner

bi zvezni kancler Kreisky — pri vsem spoštovanju do njegove literarne žilice — uporabil Handkejev prevod Lipušovega romana »Tjaž« le kot pesek v oči avstrijski in slovenski koroški javnosti in da bi ostala ta kulturnopolitična akcija osamljena za kakih deset let in pol.

Predsednik socialističnega parlamentarnega kluba Heinz Fischer je dejal v sklepni besedi, da mu je bil diskusijski prispevek koroških Slovencev pri tem prvem kongresu avstrijskih pisateljev najbolj simpatičen. Več da nima reči. Prav ta ugovoritev je navdala slovenske zastopnike z upanjem, da se jim bojo literarno-publicistična vre-

terinščini), večjo podporo za prevajalsko delo, pospeševalne nagrade za koroške slovenske avtorje, ustanovitev sosveta za literarne oddaje pri slovenskih oddajah celovškega radia, omogočenje sprejema ljubljanskega televizijskega programa na dvojezičnem ozemlju Koroške ter poimenovanje kakšne dunajske ceste po Ivanu Cankarju, ki je napisal svoja glavna dela na Dunaju in bil prvi kandidat na listi slovenskih socialdemokratov pri prvih volitvah v tako imenovani »Reichsrat«.

Slovenske pisatelje so zastopali še Valentin Polanšek, Janko Ferk, Jožica Čertov in Olga Vouk.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Hodiše

Pred kratkim so v Hodišah v velikem spremstvu sovaščanov pokopali Paulino Zwander. Paulina Zwander je dosegla visoko starost 86 let, vse njeno življenje pa je posvetila družini in s tem delu za kulturno rast slovenskega naroda. Njen mož je bil dolga leta predsednik domačega društva, njen sin pa dela naprej za kulturne dobrine kot podpredsednik SPD Zvezda v Hodišah. Njeno kulturno delo je posebej poudaril tudi domači župnik Kaselj, ki je opravil zadnje cerkvene obrede. V veliki množici žalujočih, ki so Paulino Zwander spremili na zadnji poti, je bil tudi podpredsednik Narodnega sveta in nosilec liste EL Hodiše Fridi Sabotnik. Težko prizadeti družini izrekamo sožalje!

Libuče

Prejšnji teden nas je pretresla vest, da je umrl 27-letni Vinko Jelen. Mladi mož je hrabro prenašal zahrbtno bolezen in vsak dan znova upal, da bo ozdravel. Toda bolezen je zmagala.

Tako smo rajnega Vinka s težkim srcem spremili k zadnjemu počitku — na pokopališče v Libučah. Na domu, v cerkvi in ob odprtem grobu je prepeval moški zbor »Kralj Matjaž«. Pogrebne obrede je opravil pliberški kaplan Jurij Buch, somaševali pa so še šmihelski župnik, dekan Kristo Srienc, kaplan Marjan Schuster ter duhovnik iz Slovenije. V pridigi je kaplan Buch označil rajnega Vinka kot sliko, ki še ni bila pobarvana oz. porisana dokončno. Kot so barve svetle in temne, vesele ter mračne, tá-

ko je tudi življenje človeka. Rajni Vinko pa je odšel za vedno, še preden je lahko preizkusil vse barve življenja.

Ob odprtem grobu so Vinku v zadnje slovo zapeli »kraljmatjaževci«: Vigred se povrne, vse se oživi...

Žalujoči družini izrekamo naše iskreno sožalje.

PRIREDITVE

Igra

V. Škvarkin
»TUJE DETE«

Prireditelj: KPD »Šmihel«
Kraj: Farna dvorana v Šmihelu
Čas: nedelja, 29. 3. 1981, ob 19.30
Gostuje igralska skupina SPD »Rož« iz Šentjakoba.

Igra

V. Škvarkin
»TUJE DETE«

Prireditelj: Farna mladina v Železni Kapli
Kraj: Farna dvorana v Železni Kapli
Čas: nedelja, 29. 3. 1981, ob 11. uri
Gostuje igralska skupina SPD »Rož« iz Šentjakoba v Rožu.

topsport

išče 5 do 10 šivilj ali ljudi, ki se hočejo priučiti, takojšnja nastavitve. Prijave na topsport Pliberk.

Eksport-import podjetje išče vajenka za pisarno z znanjem slovenščine. Informacija na telefon 0 42 27/3880.

Novost v Rožu:

Klavzura rožanskih društev: Generali brez vojske?

Zastopniki 12 rožanskih kulturnih društev so se zbrali v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna na Bistrici in razpravljali pod vodstvom dvornega svétnika dr. Valentina Inzka o pogojih kulturnega delovanja v Rožu. Že po prvih poročilih je postalo jasno, da so rožanska kulturna društva med seboj povezana

društva posebno na tem, da se že samo z redkimi izjemami (Sele, Šentjanž) posvetilo dosti pozornosti športno-rekreacijski dejavnosti, izvenšolskemu izobraževanju odraslih ter doslednemu izbojevanju kulturnih (narodnih) pravic. Enkrat več pa je bilo z ogorčenjem ugotovljeno, da dosedanja subven-

mno go bolj, kot samo po geografski legi: Od Sel do Loč se pojavljajo isti viški in padci v organiziranem kulturnem delu! Strukture obstoječih društev so zastarele skoraj že povsod; angažma in interes na kulturnem (in političnem) polju pojenja skoraj v vseh krajih, konkurenca v obliki strankarskih mladinskih organizacij ima že vidne posledice tudi na kulturnem področju... A rožanski kulturniki so trezni dovolj, da ne bi vedeli, da samo jamranje verjetno ne more biti edini recept. Le preveč se zdaj maščujejo posledice napačnega pojmovanja kulturnega dela, zanemarjanja načrtno vzgoje pevovodij, režiserjev in odbornikov, provinčno gledanje na poslanstvo organiziranega kulturnega dela itd. Vsekakor pa trpijo naša

cijska praksa občin ter deželnih ustanov ne upošteva ogrožene eksistence slovenskega jezika, ki je glavni temelj vseh kulturnih prizadevanj.

Sklepi, ki so bili sprejeti ob zaključku te celovečerne klavzure, so se zaradi tega na bolj učinkovito sodelovanje vseh društev, na nadaljnje redne sestanke, ki naj bi služili k boljšemu usklajevanju prireditvenega koledarja, odločno prizadevanje za uporabo slovenskega jezika pri vseh uradih ter upoštevanje jezikovno obrobni krajev (ponemčenih centrov) in dviganje atraktivnosti kulturno-izobraževalne ponudbe. Vsekakor pogumni začetek, kateremu je zaželeli še več podrobnih srečanj.

s. h.

Načrtno izobraževanje v Bilčovsu

Tudi letos je Slovensko prosvetno društvo »Bilka« — ki je eden izmed idejnikov Rožanskih izobraževalnih tednov — priredilo vrsto prireditev, ki so bile namenjene različnim skupinam. Medtem, ko je na prvi prireditvi razlagal — že tradicionalni gost tedna — dr. Anton Feinig izvirnost domačih krajevnih imen, mu je asistiral Hanzi Reichmann iz Zelue z barvnimi diapozitivi. Publika v nabito polni dvorani pri Miklavžu se je le težko mogla posloviti od pisanih slik naše lepe slovenske domovine (kar izpriča tudi izvirnost imen), ki jih je pokazal domači mojster fotografije.

Bilčovski prosvetarji se zavajajo pomembnosti načrtnega izobraževanja: Vsako leto so na sporedu seminarji, ki obravnavajo moč in vpliv masovnih občil. Filmski seminar, ki ga je oblikoval znani koroški filmski

Celovca, sicer ni zvabil bogve koliko interesentov, a klub temu so navzoči napeto sledili novim spoznanjem v filmski sceni: zlaganost komercialnih filmov á la Hollywood, nerazumevanje poslanstva tako imenovanega »dobrega« filma, ki hoče kritično

Tajnik KKZ Nužej Tolmajer z igralci lutkovne skupine KDZ

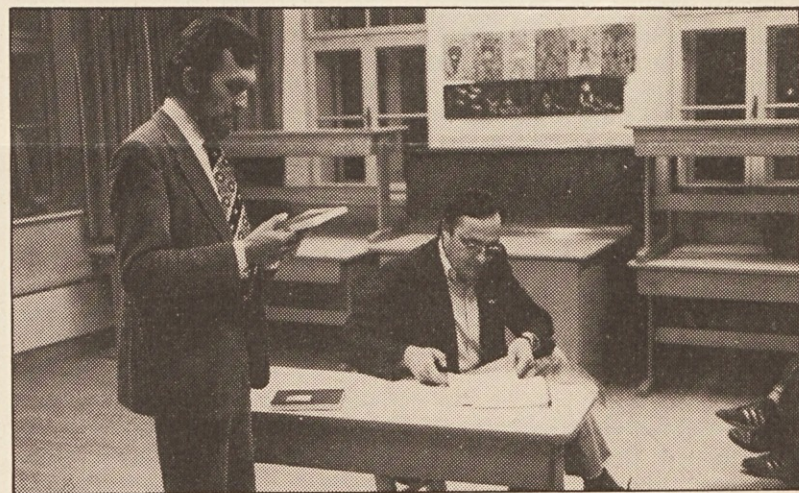
pokazati resnično situacijo našega človeka in družbe, monopol filmskih podjetij (kin), ki stremijo le bolj za dobičkom kot za serioznost na Koroškem izvaja tak monopol K. O. V.)...

Predavatelj pa je posebno podčrtal tudi vloge filma kot motor miroljubnega sodelovanja med narodi ter usmerjevalca demokratične miselnosti, ki je po besedah referenta v marsičem nepopolna: Ko je pa skušal leta 1972 organizirati v Celovcu teden jugoslovanskega filma, so mu vse celovške filmske

dvorane zabranile predvajanje filmov! Zato pa je Bilčovčanom obljubil, da bo takoj po otvoritvi »Alternativkina« ob celovškem Lendu (ki je v glavnem Sihlerjeva zasluga) pokazal serijo jugoslovanskih filmov in take produkcije, ki se bavijo z manjšinskimi vprašanji širom sveta... Le ob robu je še za povedati, da so v soboto nastopili člani lutkovne skupine iz Zilje pod vodstvom Marjana Pipa, ki so posrečeno razložili otrokom, kako se »kužek in muc znata igrati«.

»Dvojezično je bolje!« v Rožeku

»Ist zweisprachig besser« (Je dvojezično bolje) je bil naslov pogovora v Rožeku, ki ga je priredilo rožeško kulturno društvo »Peter Markovič« v okviru Rožanskega izobraževalnega tedna. Prireditelj, ki je bila tokrat prvič v osnovni šoli v Rožeku, je obiskal tudi župan Herbert Schiller, ki je sodeloval tudi pri omenjenem pogovoru pod vodstvom dr. Roberta Saxerja s celovške univerze. Lutkovna skupina KDZ je pod vodstvom Pavleta Zablatnika uvodoma z uprizoritvijo »Trdoglavčka« navdušila navzoče, ki so se mogli sami prepričati, da lutke niso samo za otroke. Škoda le, da je predstava bila zvečer in so otroci morali ostati doma.

R. Saxer: »Dvojezično je bolje!« Referenta pozdravlja F. Kattinig.

Dr. Saxer je v svojem uvodnem referatu nakazal razvoj šolstva na južnem Koroškem in podal kratek vpogled v razvoj takega šolstva v drugih krajih Evrope, kjer se v zadnjem času kopiči znanstvena literatura na to temo. Povsod se pokaže, je

ja tudi izraža v povečanju »misesne plasticitete« človeka, ko jo more v življenju uporabiti na vseh različnih področjih.

V živahnem pogovoru je ugotovil župan H. Schiller, da more ugotoviti iz svoje prakse kot glavnošolski učitelj dejstvo, da

Med obiskovalci: rožeški župan Schiller (3. vrsta sredina)

menil dr. Saxer, da je za razvoj otroka in njegovega jezikovnega znanja merodajna doba od 6. leta starosti in da je potemtakem odločilno, kako se razvija otrokov jezikovni in kulturni odnos v predšolskem času in tudi v času ljudske šole. Zato se bo treba še bolj intenzivno baviti s projektom dvojezičnih otroških vrtcev, predvsem pa z vzgojo otrok doma. To je treba ugotoviti čisto brez »nacionalnih« prispevkov, ker se večjezična vzgo-

šolarji, ki obiskujejo dvojezični pouk v ostalih predmetih, nikakor niso slabost od tistih, ki ga ne obiskujejo. Če je šolar v šoli slabši, to nikakor ni zaradi obiska dvojezičnega pouka, je ugotovil Schiller. Izraženo je bilo v pogovoru tudi ogorčenje nad vzdušjem, ki je naperjeno proti dvojezičnosti in ki ga more spremeniti le dosledno delo politikov. Prireditelj v Rožeku je bila za območje občine majhen korak v to smer.

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

Izenačenje davka na plače 1980

Delojemalci, ki niste bili zaposleni skozi celo leto 1980 pri istem podjetju, ne pozabite, da je zadnji rok, da oddate Izenačenje davka na plače (Lohnsteuerausgleich) pri pristojnem

finančnem uradu, 31. marca 1981. Če ste bili stalno zaposleni pri istem podjetju, pa se obričajte tozadevno v vaši firmi, ki vam mora izenačenje izvesti.

Biologično kmetovanje in vrtnarjenje

V današnjem času tehnike in vseh mogočnih »umetnih« pripomočkov postaja spet vedno bolj interesantno »naravno« pristopanje in (ob)-delovanje našega okolja in nas samih. Prof. Valentin Feichter je ustanovil »Skupnost za pospeševanje biologičnega kmetovanja in vrtnarjenja« in izdal tudi poseben priročnik: »Biologično kmetovanje in vrtnarjenje«. Priročnik je v obsegu sicer skromen, vendar posreduje zelo zanimive podatke o obdelovanju okolja,

predvsem pa posreduje za današnji čas nove poglede o življenju in obdelovanju narave. Vsak človek ve, da kar je novo, še dolgo ni modro. Modri pa so bili tudi že naši predniki, katerih izkustva gotovo niso za v koš

Objavljam iz Feichterjevega priročnika stara izročila za sekanje lesa, da dobimo les posebnih trdote in trpežnosti: »Drva se sekajo v prvem kraju mladega meseca. Les, ki ga se-

kamo na večer Margarete, 26. avgusta, od 16. do 18. ure, se ne trga, t. j. ne dobiva razpoke. Les, ki ga sekamo pri mladem mesecu v znamenju ribe (20. 2. do 20. 3.), se ne razpoka, ne skrči in ne postaja manjši. Les, ki ga sekamo, ko je luna najmanjša, se da uporabiti tudi surov, se ne razpoka, se ne skrči in ne postaja manjši. Les, ki ga sekamo na Valentinovo, na dan Pavlovega spreobrnjenja (25. 1.) in na Egidijev dan, ne strohni. Lesa, ki ga sekamo 1. marca, ne uniči ogenj. Les, sekan v zadnjih dveh dneh decembra in prvih dveh dneh januarja, je trpežen (900 let), črvi ga ne glodajo in postaja z leti trši. Les, ki ga sekamo v prvih štirih dneh maja, ne postane črviv in ne zgrije.«

Morda se bo kdo od bralcev teh vrstic nasmehnil — jaz sem se tudi. Vendar, ko sem se prepričal, da imajo v Lesachtalu še danes dimnike iz lesa, sekane ga 1. marca, se ne smejim več, temveč obžalujem, da smo prevelikokrat s tehnologijo prenekatero pametno izročilo pokopali.

Če želite še več nasvetov, pišite na naslov: A-9500 Beljak, Poštni predal 85.

Libuče: Odšli so od nas

Odhajajo prijatelji, znanci, sorodniki v večnost. Ljudje, ki so ustvarjali iz malih — velike reči — v hudih, bridkih in skromnih razmerah. Uspeh dobrega dela pa nam ostane in njihov duh se z lepimi barvami vtisne v naš spomin. Duh je večni.

Ko bi mogli opisati trenutke, bežni čas sončnih, viharov dni in neprespanih noči posameznikov, katerih se hočem tu spomniti, bi se naša lastna zgodba nekako ustavila, porazgubila bi se v neskončnih, grozovitih konglomeratih zgodovine človeštva.

Spominjam se Blekarjeve Brigite, katere se po njenem pogrebu s pisano besedo nismo več dotaknili. Spominjam se je kot sošolke, ki je drobna Brigita prihajala po dolgi cesti od Blekarja v šolo, kot skromno, tiho dekle. Saj veste, Bleke so kraj, po katerem pravijo, da »čez Bleke žajfo vozi« (če človek v spanju drnoha), smrči. Brigita je vso težo nosila tiho, vdanost, z varnim korakom izpod Pece do Pliberka. Iz njenih ust nisem čula trde, žal besede; ne v šoli ne v letih njenega potovanja skozi trojne Libuče. Veliko sošolcev sta pobrali obe vojni. Zakaj, za koga...? Njih imena so zapisana le v večni imenik trpinov, ki so svoja mlada življenja darovali — ni nam znano kje...

In odšla je iz Libuč v kraj miru — pred meseci — Močilnikova mati Amalija. Po njenem odhodu je utihnila beseda. Nihče ni omenil žalostnega romanja njene družine v taborišče. Dva brata njenega že umrlega moža, so na prisilnem delu taboriščnikov ubile bombe napadalcev. Andrej in Anzej, kdo se vaju še spominja? Mladina ne razume, noče razumeti, pripoved viharov let vojne, ne strahot izselitev domačinov. Ne onih časov, ne rajnih ne smemo pozabiti, ker so križe prenašali za nas in naš narod!

Lep spomin nam je zapustil pred tedni v Grablah umrli Petrov oče Urban. Ta plemeniti mož naj bi bil vzor, kažipot vsem našim očetom, možem in kmetom. Njegovi jutri in večeri so bili prazniki dela, bili so trda, vendar lepa pot navzdol — a vedno navzgor za dobrobit doma in družine. Njegova beseda, izgovorjena in pisana je bila pe-

sem drozga in gozdne siničke. Odmevala je iz njegove skromne pričujočnosti hribovskega kulturnika. Prepričani smo, da je njegova bogata zapuščina dobro shranjena v stari, domači, z žuljavo roko poslikani skrinji kot dedni zaklad, ki ga je z njim zbiral dobra, zvesta žena, umrla ne dolgo časa pred njim — za vse drage potomce in njih družine.

Tu naj bo vključen spomin na Krajncvega Tevžeja, pevca, ki je s svojim življenjem kot zastopnik tesno povezan z vsemi naštetimi — in v naš spomin. Tevže, le poj, le poj, saj te bomo še slišali v melodijah na odrih in s cerkvenega kora. Živel boš med nami!

In tebi, draga sestra Gabrijela, smo na libuški božji njivi voščili: »V Bogu počivaj!« Da, počivala boš v domači zemlji, a še delala za nas vse, saj si nam obljubila. Delo z molitvijo, ki se zvija za teboj kot zlata sončna nitka iz tvojih lepih in težkih življenjskih trenutkov in bo še šivala v naše bivanje lepe vzorce. S svojim delom še prepredaš naše in redovne domove, da bo v njih še topla molitev in naša beseda.

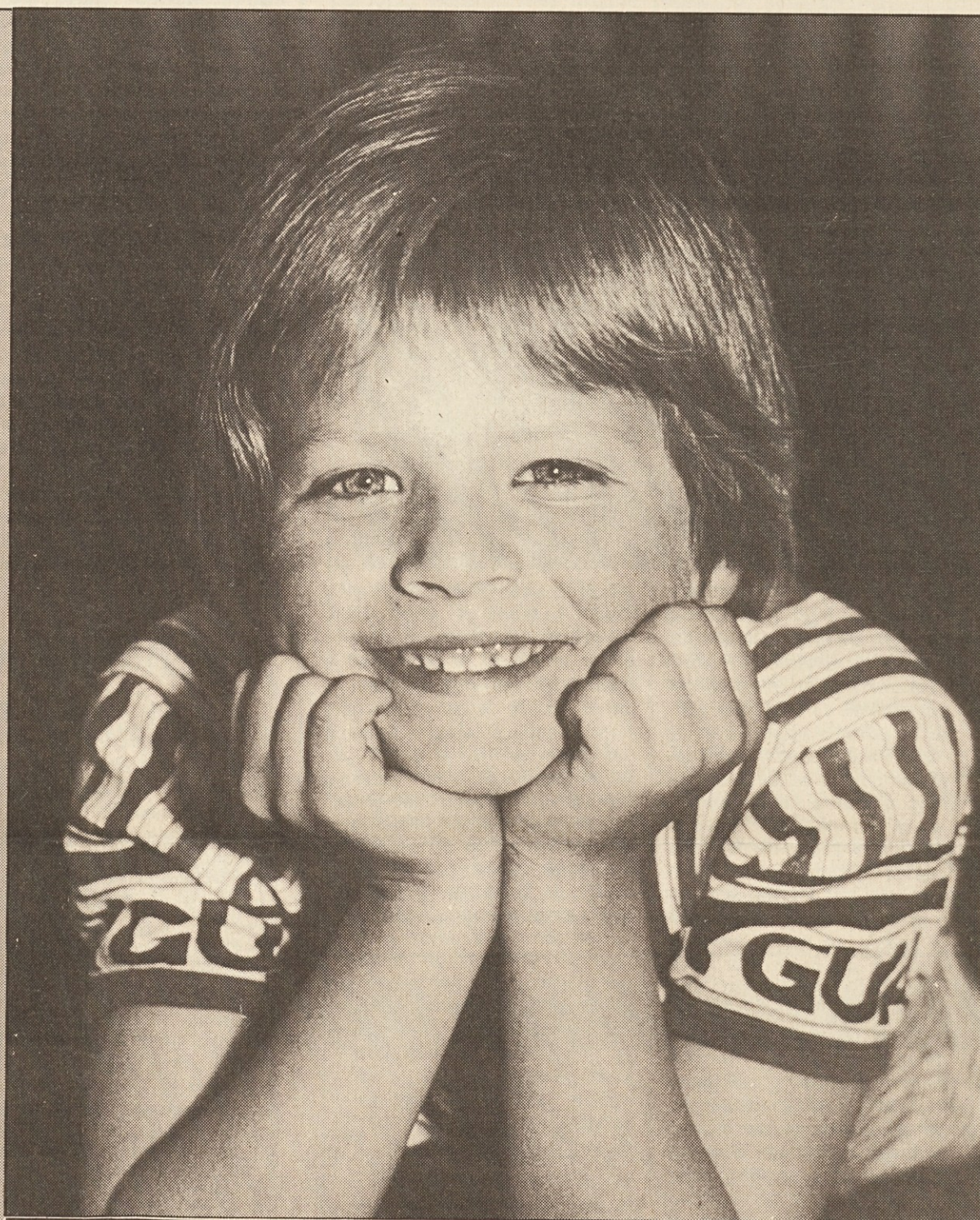
Tvoja zemska pot je dobila grenke vijuge, križpotja, a ni se izgubila v goščah brez upa. Vedno si našla smer navzgor. Tvoja setev bo rodila sadove. Tvoja umetniška sončna dela krasijo oltarje v mnogih cerkvah. Zlate avbe, simbol narodnosti prababic, nas spominjajo na čase vzorne preteklosti. V spominu imamo tvoj gospodarski in umetniški talent in tvoj kontra-alt — kar vse si podarila Bogu in narodu. Hvala ti za vse to!

Nekdo je izrekel besede: Dolžni smo, da povemo v naših listih svoje misli o dragih rajnih.

Res je, dolgujemo jim lepe besede v lep spomin. Naj bodo tudi opomin, da zanje darujemo molitve. Zato sem v skromnih besedah njim v hvaležnosti napisala to, kar čutim, da je moja dolžnost. Vem, da sem se tega lotila pozno, a ne prepozno, saj duh je neumrljiv, je med nami. Le odprimo sveto pismo, da božja beseda, ki je meso postala, poživi v nas vero in upanje v večno življenje.

Vaša sopotnica
po domačih stezah

Ne zamudite roka pri prijavi- vah za dvojezični pouk!

*Tudi jaz bi rad govoril dva jezika — starši, ne pozabite name pri prijavi-
vah!*

Valentin Polanšek

Križ s križi

104.

Široke ceste. Ulice globoke med hišami, ki jim ni videti do streh. Nad gmoto hiš kipi iz motnjave grad. Starodaven in filmsko bajen. Nemi ljudje. Največ uniformirancev. Razne uniforme. Prevladuje pa sivina nemške vojašine in SS mrtvaških glav. Vse je oboroženo.

Kratek postanek v velikanskem hotelu Miklič nasproti kolodvoru. Nekdo povede pevce in pevke skozi hodnike in prostore v večjo dvorano. Zdaj je tudi dirce prisoten. Komandira kot nedostopni oficir pri folksšturm. Končno stoji mlada dirigentka pred postavljene vrste. Njej bolj pristojna pojav v vznemirljivi situaciji. Vaja je kratka. Ponovijo le določene pasaje. Irmgard izraža zadovoljstvo.

Potem v formaciji skozi skoraj prazno in mračno mesto, ulico dol, cesto desno, čez eno, dve križišči. Na vogalih težko oborožene straže. Nobenega človeškega glasu. Stopicanje drobnih deklških nožic in

trdo sekanje mladincev, ki znajo marširati in se kdaj tudi postavljajo s tem.

Same zanimivosti. Vse prehitro se menjava. Stranski vhod v poslopje, ki je podobno celovškemu mestnemu gledališču. Prostori. Stopnišča. Polrazsvetljeni kraji. Oder. Zavesa. Pričakovanje. Šepetanje iz profesoričnih ust.

Gostje v ljubljanski drami so v petek, 8. decembra 1944, ob 18. uri dobili sledeči programski list v roke:

„Vorweihnachtliche Feierstunde der Provinzgruppe der NSDAP Laibach“

DAS GERMANISCHE ERBE IM DEUTSCHEN WEIHNACHTSBRAUCHTUM

Chorlied Nach grüner Farb mein Herz verlangt...

Vorspruch
Mädellied Es blühen die Maien...
Sprecherin Hollezweige von Thillo Scheller
Sprecher Vom Weihnachtbaum
Chorlied Tut auf das Tor...
Sprecher Siehe, es leuchtet die Schwelle von Baldur von Schirach

Sprecher Vom Weihnachtslied
Chorlied Flamme empor
Sprecherin Es war einmal...
Chorlied In dunkler Stunde

Sprecher Das hohe der deutschen Mutternacht von Th. Scheller

Chorlied Kindlein mein
Sprecher Vom Weihnachtstkind
Chorlied Es ist ein Reis entsprungen
Sprecher Der toten Soldaten Heimkehr von Thillo Scheller

Sprecher Von deutscher Weihnacht
Entzünden des Lichterkranzes

Scharlied Hohe Nacht der klaren Sterne
Sprecher Führergedanken, Worte von Dr. Josef Goebbels

Lieder der Nation
Gestaltung Oberstudienrat Dr. Franz Koschier
Ljubljana, to je novi svet. O tem niti sanjati ne znaš, če nisi bil tam. Čeprav sredi razburkanih časov!

To samo mimogrede: Po koncertu so mladce usmerili v neznanu četrt mesta na prenočitev. Neka uniformirana trojka jih je spremljala. Bili so menda študentje glasbene akademije iz Nemčije nekod, zdaj vojaki SS. Hvalili so petje. Vodili so mladce in končno se je iz teme zadržal glas: Halt! Parole!

Zdaj so šele ugotovili, da stojijo pred močno zastraženo stavbo. Vojašnica je bila. Zjutraj pa je šele fiasko! Ugotovili so, da so prenočili v SS-kasarni. Unterscharfirer je vdrl v sobo in kričal in žvižgal, mence, da ima svoje podrejenice pred sabo, ki jim bo sedaj pošteno podžgal. (Dalje)

od petka, 20. marca 1981

do četrtega, 26. marca 1981

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

PETEK, 20. marca 1981: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Ljubljena na ladji — 12.05 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Medvedi so pripravljani — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Stari — 21.15 Modna revija — 21.20 Operetni koktajl — 22.20 Šport — 22.30 Nočni studio — 23.30 Poročila

SOBOTA, 21. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Mojstrsko delo — 11.25 Nočni studio (pon) — 12.30 Zapoj z nami — 13.00 Poročila — 14.05 Oče ni poročen — 16.00 Iz parlamenta — 17.00 Športni abc — 17.30 Morski roparji na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Astro-show — 21.50 Jazz ob sobotah — 22.55 Poročila

NEDELJA, 22. marca: 11.00 Ura tiska — 12.00 Blazne noči Burlija — 14.55 Madame de ... — 16.30 Jeruzalem, Jeruzalem — 17.15 Pinokijo — 17.45 Za lahko noč — 17.45 — Klub seniorjev — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Poizkusi ljubezni — 22.00 Bela Bartok — 23.00 Poročila

PONEDELJEK, 23. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v Ionca — 10.00 Šolska TV — 10.30 Volčja kri — 12.00 Iz parlamenta — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lesi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Fauna iberika — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Detektiv Rockford — 21.50 Večerni šport — 22.20 Poročila

TOREK, 24. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Madame de ... (pon) — 12.10 Edgar iz Tamaraka — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi veselje mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dekle z Avignona — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Teleobjektiv — 21.00 Prvi spomladanski dan — 22.25 Zmrznjeno srce — 0.15 Poročila

SREDA, 25. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi veselje mora biti — 9.35 Francoščina — 10.05 Šolska TV — 10.35 Volčja kri napada — 12.05 Teleobjektiv (pon) — 13.00 Poročila — 17.00 Skrivnostna knjiga — 17.30 Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Čudovito življenje — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Mož, ki bi rad bil kralj — 22.25 Poročila

ČETRTEK, 26. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Ljubljene kraljice — 12.15 Ljudje na ladji — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marko — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim, za mizo — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki —

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: »Naš tednik«, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 180.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 300.— šil. (po zračni pošti 550.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Borut Sommeregger. — Tisk: Tiskarna Družba sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

19.30 Čas v sliki — 20.15 Mesto izgubljenih — 21.15 Alahu Akhbar — 22.00 Večerni šport — 22.50 Poročila

2

PETEK, 20. marca 1981: 17.25 ORF danes — 17.30 Antigona — 17.45 La leon — 18.00 Blazne noči Burlija — 18.30 Vi želite, mi zaigramo — 19.00 Janez — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Tele-med — 21.15 Modna revija — 21.20 Politika ob petkih — 22.20 Dokler kri ne zamrzne — 0.10 Poročila

SOBOTA, 21. marca: 16.15 Gsellmanova hrana za oči — 17.00 Ljuba družina — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika — 20.15 Stroj za ves svet — 21.45 Vprašanja kristjana — 21.50 Molly in mož brez zakonov (kavbojka) — 23.25 Poročila

NEDELJA, 22. marca: 15.30 Šport — 17.00 ORF danes — 17.05 Forty-second-street — 18.30 OKAY — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Nekateri si želijo vroče — 22.10 Šport — 22.25 Charli Chan — 23.40 Poročila

PONEDELJEK, 23. marca: 17.55 ORF danes — 18.00 Znanje danes — 18.30 Orientacija — 19.00 Janez — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Edgar iz Tamaraka — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Zločin Ze Bigorna — 23.50 Poročila

TOREK, 24. marca: 17.55 ORF danes — 18.00 Arheologija biblije — 18.30 Galerija — 19.00 Janez — 20.15 Čas v sliki — 20.15 Zapoj tvoje pesem za Avstrijo — 21.03 Magija Davida Copperfielda — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2

SREDA, 25. marca: 17.55 ORF danes — 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Na poti po Avstriji — 19.00 Janez — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura ob sredah — 21.00 Svet knjige — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Pot navzgor — 0.15 Poročila

ČETRTEK, 26. marca: 17.55 ORF danes — 18.00 Brez nagobčnika — 19.00 Janez — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Pustimo govoriti rožam — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2

1

LJUBLJANA

PETEK, 20. marca: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.55 TV v šoli — 16.50 Poročila — 16.55 Smučarski skoki za SP — 17.15 Družina Smola — 17.45 Čez tri gore — 18.15 Obzornik — 18.25 Zgodovina šaha — 18.45 Kakšen bo moj otrok, ko odraste — 19.00 Ne prezrite — 19.15 Risanka — 19.24 TV

Petek, 20. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Domača imena — Veselo naokrog.

Sobota, 21. marca: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 22. marca: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 23. marca: 09.15—09.30 L. Mochar: ZLATOROG (šolska rad. oddaja za šolarje od 3.—8. šolske stopnje). 14.10—15.00 Koroški obzornik — Napoved spored. — »Koroška poje« — 3. del

nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 20.55 Propagandna oddaja — 21.00 Nočni kino: Zadnji Tango v Parizu

SOBOTA, 21. marca: 8.00 Poročila — 8.05 Lolek in Bolek — 8.10 Zbis: Mlada Zora — 8.20 Tehnica za natančno tehtanje — 9.00 Pisani svet — 9.30 Varstvo pri delu — 9.45 Emile Zola — 10.45 Smučarski skoki — 13.00 Poročila — 16.50 Poročila — 16.55 Pesmi za Dublin — 17.40 Sneg pod nogami — 18.55 Naš kraj — 19.10 Zlata ptica — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.45 Propagandna oddaja — 21.50 Cirkus — 21.15 Propagandna oddaja — 21.20 Smešna gospa — 23.30 Poročila — 23.35 TV kažipot

NEDELJA, 22. marca: 8.50 Poročila — 8.55 Živ-žav — 9.45 Na vrat na nos — 10.35 TV kažipot — 10.55 Planica: Smučarski skoki (90 m) — 13.15 Jugoslavija, dober dan — 13.50 Poročila — 15.30 Pesmi za Dublin — 16.05 Poročila — 16.10 Takovski okoliš — 16.40 Športna poročila — 16.50 Lažniva, slovenski film — 18.20 Sestanek v nebatičniku — 19.10 Risanka — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 M. Milankov: Svetozar Marković — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Zanima me — 21.35 V znamenju — 21.55 Športni pregled

PONEDELJEK, 23. marca: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.55 TV v šoli — 16.25 Kmetijska oddaja — 17.25 Poročila — 17.30 Minigodci v glasbeni deželi — 17.40 Vevecica na rami — 18.05 Statistika: Popis '81 — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.15 Risanka — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Isak Sa kovilja: Vojni kruh — 21.15 Propagandna oddaja — 21.20 Kulturne diagonale — 22.00 V znamenju

TOREK, 24. marca: 8.25 Borovec: Veleslalom za moške — 11.55 Borovec: Veleslalom za moške — 13.00 Šolska TV: Naravna selekcija — 13.55 Ortisei: Hokej SP »B« skupine: Jugoslavija: Romunija — 16.20 Veleslalom za moške — 17.20 Poročila — 17.25 Lolek in Bolek — 17.35 Glasba narodov: Gvineja — 18.05 Mali svet — 18.35 Obzornik — 18.45 Obramba in samozaščita — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Marjana gre v šolo — 20.40 Propagandna oddaja — 20.45 J. Allen: Dnevi upanja — 22.25 V znamenju

SREDA, 25. marca: 8.25 Borovec: Slalom za moške 11.25 Slalom za moške — 15.25 Nogomet: Jugoslavija: Bolgarija — 17.20 Slalom za moške — 18.30 Obzornik — 18.45 Zapisi za mlade — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Orel in kornine — 21.15 Propagandna oddaja —

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE

Torek, 24. marca: 09.30—10.00 Pisani svet: Koroški izobraženci na potovanju po Grčiji. 14.10—15.00 Koroški obzornik — Ob zvokih tamburic — Zanimalo vas bo

Sreda, 25. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — »Naše pesmi« — moški zbor iz Sel — Koroški kulturni pregled.

Četrtek, 26. marca: 14.10—15.00 Koroški obzornik — Od popevk do popevke.

21.20 Film tedna: 26 dni v življenju Dojstojevskega — 22.40 V znamenju

ČETRTEK, 26. marca: 9.25 Kranjska gora: Veleslalom za ženske — 12.55 Kranjska gora: Veleslalom za ženske — 14.20 Šolska TV: Naravna selekcija — 15.15 Hokej SP »B« skupine: Jugoslavija: Švica — 16.25 Veleslalom za ženske — 17.35 Poročila — 17.40 Tehnica za natančno tehtanje — 18.10 Mosaik kratkega filma — 18.30 Obzornik — 18.40 Mladi za mlade — 19.10 Risanka — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Bobu Bob — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 625 — 22.15 V znamenju

2

PETEK, 20. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Naši pesniki — 18.15 Koraki — 18.45 Zgodbe Radoja Domanoviča — 19.30 TVD — 20.00 Narodna glasba — 20.30 Zagrebška panorama — 20.55 Hokej SP: Jugoslavija: Italija

SOBOTA, 21. marca: 17.25 Hokej SP: Jugoslavija: NDR — 19.30 TVD — 20.00 Življenje na zemlji — 20.55 Poročila —

22.05 Vidiki — 21.35 Športna sobota — 21.55 Hokej SP: Jugoslavija: NDR

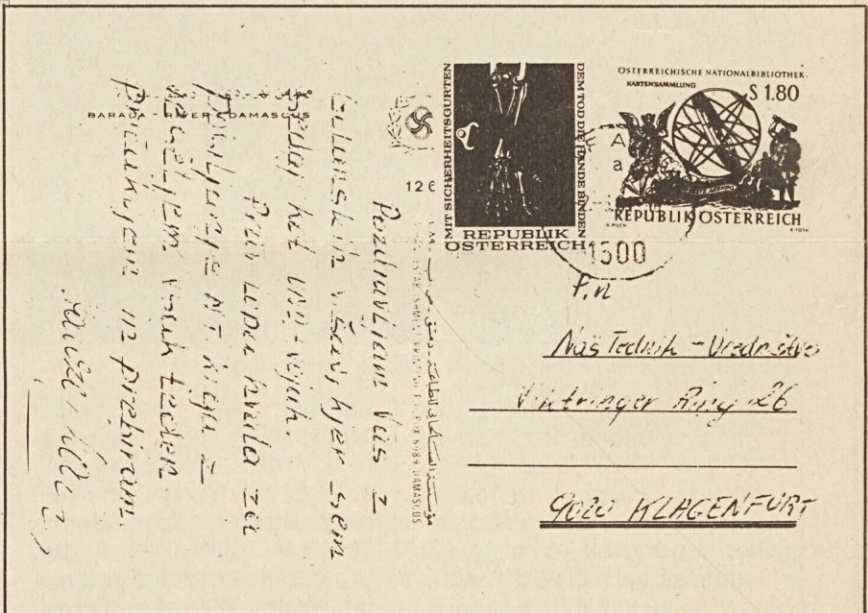
NEDELJA, 22. marca: 15.50 Nedeljsko popoldne — 19.00 Risanje — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zakaj imam rad jazz — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.25 Kronika neke ljubezni

PONEDELJEK, 23. marca: 17.25 Ortisei: Hokej SP »B« skupine: Jugoslavija: Japonska — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Zagrebška kronika — 21.15 B. Ibanek: Trsje in blato — 22.05 Pakistan: Arhitektura

TOREK, 24. marca: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Pustolovščina — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Zeleni kabaret — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Razvoj popularne glasbe — 20.55 Portreti: Slikar Branko Stanković — 21.40 Zagrebška panorama — 22.00 Izviri

SREDA, 25. marca: 17.20 TV dnevnik — 17.45 Mak ob progi — 18.15 Splošna ljudska obramba — 18.45 Zabavna medija — 19.30 TV dnevnik — 20.00 K. Klarić: Delegacija — 21.00 Zagrebška panorama — 21.20 7 + 7

ČETRTEK, 26. marca: 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Jelenko — 18.15 Znanost: Zdrav otrok — 18.45 Življenje na bulvarju — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kino oko: Igrani film — 23.00 24 ur

Barbara Frischmuth:

Vezi

Ena redkih profiliranih avstrijskih pisateljic je Barbara Frischmuth. Ob Mayröckerjevi, Schwaigerjevi in Schuttingovi sodi med najbolj znane domače avtorice. Leta 1941 v Altausseeju na Štajerskem rojena Frischmuth je študirala v Gradcu turščino in madžarščino in na Dunaju orientalistiko. Danes živi na Dunaju kot pisateljica in prevajalka. Objavlja predvsem v salzburški založbi Residenz, ki ima v svojem programu njena najvažnejša dela.

Naslov knjige, ki je izšla pred kratkim v isti založbi, se glasi »Vezi«, in je menda zelo vabljiva, kar je za založbo vsekakor dobro.

Knjiga obravnava — obče povedano — življenjsko problematiko. — Fanny je arheologinja. Ob poskusu, da bi se ločila od nekega moža, in da bi se v tem novem »statusu« znašla, se je preselila k sestri Malwini. (Malwine. Kakšno ime!) Občutki nihajo med pogrešanjem, hrepenenjem in prostostjo. Pri sestri bi si spet rada osvojila moč in

samostojnost, kar je predpogoj, da lahko razčisti svoje probleme. Malwina živi z njenim možem Jakobom, očesnim zdravnikom, z malim sinom Zenom in s psom Sascho na neki za ta smisel adaptirani kmetiji ob robu vasi. To pa ni življenje, kakšnega je Fanny vajena. V skupnosti sestro lahko spozna, kako močno se življenjska načina, ki jih obe vodita, razlikujeta. To seveda ni brez posledic za okolje, v katerem sta (takorekoč:) doma. Jakob, Fannyjev svak, čuti njeno privlačnost, proti kateri se pa zaman brani. Njegov »poraz« (Fanny in Jakob občujeta!) je kriza, po kateri pa so možni novi začetki.

Facit: Neka žena premesti ločitev od enega moža s pomočjo drugega. Vsakdanjo spoznanje? Tako vsakdanjo kot ljubezen in obup. — Pravijo, da je Barbara Frischmuth pripovedovalka prve vrste. Bralec se s tem superlativom lahko v mnogih ozirih strinja. Pisatelj pa se mora takih slavospevov bati, posebno mlada pisateljica, ker po superlativu ni več super-superlativov.

(Barbara Frischmuth, Bindungen, pripovedka, 128 strani, format 12 X 20 cm, vezano, šil. 148.—, Residenz Verlag, Salzburg, septembra 1980.)

Janko Ferik

Huber in Wrolich prva zmagovalca Rožanskega pokala

Nihče si ni pričakoval tako napetega finala za Rožanski pokal, kot smo ga doživeli preteklo nedeljo v Podnu. Pred zadnjim tekom je vodil pri moških Dieter Huber (Beljak) s 5 točkami prednosti pred Hermanom Sobejem (Vrba), pri ženskah pa je že pred zadnjo tekmo zmagala pokal Erika Wrolich iz Loč. Na 4. teku pa se je zbrala na štartu avstrijska in koroška tekaška smetana, premočni konkurenci pa Sobe ni bil več kos. Dragoceno trofejo, delo umetnika Valentina Omana, sta prvič odnesla domov Dieter Huber in Erika Wrolich, ki se je skoraj bolj veselila ogromnega pokala, ki ga je zmagal v otroški kombinaciji sin Peter pred Mirkom Weberjem in Günterjem Schaunigom. Čeprav je bil zadnji tek že tik pred pomladjo, so v Podnu pripravili številni pomočniki in voditelj tekmovanja, Folti Waldhauser odlično progo, posebna zahvala pa velja občini Borovlje, ki je še dva dni pred tekomovnjem splužila cesto in pripravila dovolj parkirnih prostorov — saj leži v Podnu še dober meter snega.

Pobudnik pokala dr. Zerzer

Rezultati 4. teka za Rožanski pokal

Ljudski tek — moški

	Čas
1. Robert Bin	18:04,72
2. Otto Venhauer	18:39,43
3. Mario Sucher	18:46,02

Ljudski tek — ženske

1. Waltraud Gutschier	19:59,82
2. Barbara Fischer	20:51,82
3. Inge Fugger	21:30,41

Fantje

1. Andreas Schlitzer	4:26,21
2. Jakob Graber	4:33,90
3. Heinz Janach	4:53,21

Dekleta

1. Astrid Miksche	4:46,02
2. Luise Preschern	5:35,04
3. Irene Weber	7:42,15

9 km mladinci

1. Max Hebenicht	31:12,92
2. Johann Stantmann	31:47,56
3. Harald Svetina	33:12,71

9 km mladinke

1. Barbara Schmiedhofer	42:29,31
2. Belina Grafenauer	48:57,56

9 km ženske

1. Aneliese Svetina	40:56,21
2. Monika Haring	42:39,81
3. Dietlinde Venhauer	45:05,61

9 km moški

1. Peter Haring	32:20,42
2. Walter Furlan	33:09,62
3. Hans Peter Ottowitz	34:03,41

9 km starešina

1. Franc Černut	46:06,02
2. Hanzi Inzko	46:50,56
3. Engelbert Rath	47:59,83

Dokončna uvrstitev za Rožanski pokal — moški

	točk
1. Dieter Huber	55
2. Hermann Sobe	51
3. Marko Zwitter	35

Ženske

1. Erika Wrolich	70
2. Nežka Pinter	30
3. Melitta Bürger	27

Otroška kombinacija

	točk
1. Peter Wrolich	51
2. Mirko Weber	47
3. Günter Schaunig	29

Zmagovalci otroške kombinacije

Seveda je bil zadnji tek ves v znamenju Rožanskega pokala. Kljub temu pa so dnevne zmagovalce čakali krasni pokali, Volti Waldhauser kot odličen vodja tekmovanja je nabral 25 (!) pokalov, ki so jih darovali posamezniki, podjetja ter celotni mestni svet z županom Woschitzem na čelu. Njim vsem izrekamo v imenu prireditelja posebno zahvalo!

gledalci teka smo videli predsednika Narodnega sveta dr. Grilca, glavnega kandidata KEL Smolleja, predsednika Združenja staršev na Slovenski gimnaziji pil. trg. Uranka in športnega referenta mesta Borovlje Schleicherja.

Finale je obiskal tudi Valentin Oman, ki je oba Ro-

Drugouvrščena N. Pinter je prejela pokal KEL, predaja ga ji glavni kandidat Karel Smolle (drugi z leve)

Pravi prvaki so bili tisti, ki so sodelovali na vseh štirih tekih. To so bili med drugimi dr. Janko Zerzer, Hanzi Mešnik in Franc Černut. Najstarejši udeleženec na Podnu je bil 58-letni Franc Wutti iz Ločila, najmlajši pa 6-letni Darko Wakounig iz Kotmare vasi.

Finale je privabil tudi lepo število častnih gostov. Med

žanska pokala osebno signal. Zmagovalec Huber ves srečen: »Končno si lahko privoščim originalnega Omana v dnevni sobi!«. Tudi Huber je sodeloval pri vseh štirih tekih. »Prišel sem zato, ker pri Slovencih še vedno vlada pristrčno vzdušje in so teki kljub temu izvrstno organizirani,« je dejal Našemu tedniku. 41-letni Huber že ve, kaj pove, saj teče na prvenstvih že dobrih 12 let!

Če smo v poročilu s Sel zapisali, da je prednjačila kultura pred politiko, je treba sedaj reči, da se je kolo sreče obrnilo v prid politiki. Tokrat se je uvrstil pri ljudskih tekačih občinski odbornik EL Rožek Ludwig Lesjak pred podpredsednikom Krščanske kulturne zveze dr. Zerzerjem. Daleč pred njima pa se je uvrstil odbornik EL Sele Marjan Olip, ki je zmagal z 9. mestom tudi neuradno selško prvenstvo. Sicer pa je Olip tudi podpredsednik KKZ in spet ima prednost kultura...

Ko ob koncu izrekamo vse priznanje organizatorjem zadnjega teka, naj še odkrijemo osebo, ki je pobudnik Rožanskega pokala. To je dr. Janko Zerzer, podpredsednik KKZ in odličen športnik, ki prav tako ni zamudil nobenega teka. Gotovo si ni predstavljal, da bodo teki zajeli toliko športnikov iz Roža, tudi si ni predstavljal, da bo šlo nekoč tako »zares«. Kljub vsej organiziranosti ne bomo pozabili na njegovo naročilo, da gre pri Rožanskem pokalu za razvedrilo in za prijateljstvo med obema narodom. V tem smislu bomo teke nadaljevali tudi drugo leto!

Med tekmovalci: občinski odbornik EL Rožek Ludvik Lesjak in najstarejši udeleženec Franc Wutti iz Ločila.

Predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc in Tednikova ekipa čestitajo ženski zmagovalki Eriki Wrolich

Organizatorju finalnega teka Valentinu Waldhauserju je uspelo, da nabere množico pokalov. — Spodaj: zmagovalec Huber in predstavnik Elana Warasch

